

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:

Egész évre 1 frt = 8 korona, félévre 2 frt = 4 korona,
negyedévre 1 frt = 2 korona.

Egyes szám ára 10 kr. = 20 fillér.

Felolvas szerkesztő:

WITTINGER ANTA L.

Kiadó és lejtulajdonos:

FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamációk a kiadótulajdonos-
hoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkör 81) intézendők.
Nyilvántartás 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint.

Választások küszöbén.

A hivatalos lap közzétette a királyi meghívólevelet, mely a magyar országgyűlést f. é. november hó 23-ára összehívja. Október 28-án megindulnak országsszerte a választások, hogy az ország polgárai kifejezést adjanak a nemzeti közvéleménynek, mely az új parlament megalakulásában kell, hogy kifejezést nyerjen.

A pártok küzdelme már megindult. Az előjelekből ítélve, elkeseredett választási harcra van kilátás.

Ezekben a szervezkedésekre, korteskedésekre szánt mozgalmas napokban egy nagy igazságnak kell, hogy az annyiléle behatásnak kitett választópolgároknak a szeme előtt lebegjen és ez az, hogy *a magyar parlamentben hazafiatalan párt nincsen.*

Ez a nagy igazság adjon erőt a választóknak itt és mindenütt, hogy a szokásos nagyhangú jel-szavak, irányzatos ferdítések közepette is megóvják látókörük tisztaságát. Ez fog erőt adni arra is, hogy az urnánál szabad, önálló kifejezést adjanak politikai véleményüknek.

Ebben az országban minden polgár, bármelyik fennálló politikai párthoz tartozzék is, emelt fővel mehet szavazni, mert bármely párthoz tartozzék is jelöltje, bizonyos lehet egyben: abban, hogy minden párt előtt Magyarország boldogsága, hatalma, gazdagsága lebeg politikai ideálként. Az eszközök, az utak lehetnek különbözők, de a cél minden kétséget kizárólag csak egy lehet.

A mi a választó polgárok elhatározásában, hogy melyik párthoz csatlakozzanak, kinek a sze-

mélye körül csoportosuljanak, vezethetné és meg-erosithetné, az mostanában még a helyiérdek szemetőt tartása szokott lenni. Olyan vidékek és helyek, a melyek az általános haladás és emelkedés színvonalán jóval alább jutottak, vagy még nem nyerték el ideális céljaikat, azok mint többet óhajtanak biztosítani jelöltjeik s majdan megválasztandó országos képviselőjük révén. Ugy okoskodnak ezek, s talán nagyon helyesen, hogy ok általában, országos tekintetekben nem igen hibázhatnak követendő eljárásukkal, miért ne rendelkezhetnék ezt tehát alája az ő különösebb érdekeiknek. És így fogván fel hivatásukat, választások küszöbén mindenek előtt azt latolgtatják: ki mit tett eddig nekik, s kitől mit várhatnak a jövőben.

Van akárhány olyan kerület, melynek választó polgárai általános politikai elvüket szegre akasztva, lokális politikát vallanak, mivel ezen az uton a kerületnek vélnék meg szolgálatot tenni, vagyis olyan embert küldenek az országgyűlésre, aki ott fenn a parlamentben az országos ügyek mellett az *otthon* levőkről sem feledkezik meg. Az ilyen eljárásban, az igaz, egy kis önzés és nyilvánul; de hát *minden szentnek maga felé hajlik a keze.*

S ha akárhány ilyen említett kerület sikert ér el, éppen nincs min esodálkozunk, ha az önzetlenebb része a választó-kerületeknek szintén magába száll s odairányítja figyelmét, ahol — *jut is, marad is.*

Mi nem üzünk országos politikát, nem is lehet feladatunk vagy jogunk a választó-polgárt

bármely irányban befolyásolni; hanem egy mindig szívünkön fekszik, egyre mindég oktatjuk polgártársainkat, mert az kötelességünk és ez az, hogy e városnak és vidékének lokális érdekeit tartunk szem előtt mindenütt és mindenkor. Ha tehát más teszi, nekünk sem fog ártani a kínálkozó kedvező alkalmat arra használni fel, hogy párt tekintet nélkül olyan jelöltre adjuk szavazatunkat, akiről jogosan föltehető, hogy koronként vagy adandó alkalommal betenkint házitüzhelyünkhöz és azt kérdezi tőlünk: *hogy — mint vagytok!* s befolyásával egyet-mást kieszközöl a számunkra.

A magyar nép és a gazdálkodás.

Ezer évet élt hazánk földmivelő népe és valahogy csak birt megállani a saját lábán. Jólétben és szűkölködésben, számtalan viszontagságon keresztül folytatta gazdálkodását, őseitől öröklött mód szerint, keveset törődve a gazdálkodás elméletével. Sőt, valljuk be őszintén, a jó emberek inkább még előítéllettel viselkedtek minden újítás ellen, mindazzal szemben, a mi ellenkezett megszokott hagyományaikkal. *Megéltünk mi anélkül a mai napig, meg fogunk mi anélkül élni azontúl is.*

Pedig ez nagy tévedés. Igaz, hogy megélt eddig a mi földmivelő népünk, ezer éven keresztül. Sőt nagy része néhány századdal tovább is, amennyiben még a magyarok bejövetele előtt is itt tanyázott ezen a földön. Megélték valahogyan túrhető viszonyok közt, bár nincs bizonyítva, hogy nem élhettek volna talán jobb módban, a vagyonság, az általános jólét magasabb fokán. Hogy valamivel több szalonnát rakhattak volna kenyérükre, hogy az a bizonyos tyúk, mit IV. Henrik király minden parasztnak ajzott vasárnapra, gyakrabban került volna a bognácsra.

De ma a viszonyok alaposan megváltoztak. Hazánk földje, az a kövér zárszöpp, mely a monda szerint a mennyországba pottyant ide: hazánk földje nem lett

TARCZA.

Az obsitos.

Az állomásom senki se várta. Igaz, nem is tudhaták megérkezését, mert két héttel előbb szabadságot kaptam, micsom a három év kitelt. Mekkora lesz a meglepetés, ha majd otthon benyit a szobába, mint katonaviselt, harczedett ember. Hiszen Góntér András ott szolgálta a királyt — azaz a regloment szerint a császárt — Boszniában, hol hár a megszállott tartományok régen bekesésében vannak, mégis úgy érzi magát a katona, mint ellenséges földön. Most, hogy az „urlauber“ kemény, szabályos lépésben faluja felé tartott, kütönős érzés fogta el. Úgy rémlett neki, mintha lelkének egy részét, s talán a legbecsesebbét, messze, messze országban hagyta volna el, s most az idegenből maga is mint idegen kerülne haza.

A mint a nyárfa szegélyezte uton egyre közeledett szülőhelyéhez, egyre sápadtabb lesz a leszálló nap ragyogása, mely ősi sugarát szótáraztotta a róma fölött. Ime a falu első háza, a hosszú utca, melynek másik végén áll szüleinek a háza. Alig, hogy változott valami. Ott a mellékutcán ugyan egy sor ház ujonnan van cseropvezve, bizonyosan a tűz hamvasztotta el a szalma-füdelet. Emitt meg új boltot nyitottak. A név, mely a cégétáblán van, azonban nem hangzik ismeretlenül, többen is viselik a helységben. Különbözik mind a régi. A fák a templom előtt, a plébánia mohlepje fala, az iskola, a kopott városháza; — minden a régi, alig hogy valami új jött hozzá, talán egykét sírkő vagy vaskereszt a temetőben, más alig változott. Az emberek is, akik utközben köszöntik és kezet szorítanak vele, ugyanazt az ábrázatot viselik, mint bárom év előtt. És a szíve össze-

szorult, mert elgondolkozott, hogy ő maga bezzeg megváltozott: visszatér ugyan szülőhazába, de más érzelmekkel, mint azt három év előtt elhagyta.

Mert hosszú sor ám a három év. A mint félrotolta az egyszerű földszintes házban a reteszt, mely a kilincset pótolta, megállt egy pillanatra. Szokatlan felindulás vett erőt rajta, melynek izgalmaiban egy pillanat alatt újra átélte a távolban töltött hosszú időt. A sanyargatást az „abrikung“ első heteiben. Aztán, mert ha paraszt ruhancz volt is, de nem sült paraszt, lassanként megkedvelte a kapitányt. Hogy megkapta az első csillagot, s végre, hogy léptették elő káplárnak. S a főhercegeknek hogy néztek jó szommal, mert bizony helyre egy legény Andris, a bizony.

Kínálkozott is a szerencse, és csak ő rajta mult, hogy beleházasodhatott volna szép vagyonságba. Mert a kántineros gyönyörűség kis leánya, ott Tuzlán, a Lidike, fülig szerelmes lett beleje. Egyetlen gyermeke volt az öregnek, aki már alig bírta egyedül ellátni üzletét és elegot példázott neki, hogy vegye el az Örszikéjét. Mert Magyarországból származott oda a boonyák közé, hát leginkább valami dolgos magyar embert szeretett volna nejeének. S hogy szomorkodott a leány, mikor búcsúzott tőle, mikor nehéz szível maga tanácsolta neki, verje ki fejéből, írta ki lelkéből ezt a szerelmet, noha ő is érzi, viszonzozza egész lelkével. Hejh, tiltotta ezt a szerelmet a becsület.

Hiszen ő otthon le van kötve, van felesége. És bár ez a házasság oltár előtt még nem kapta meg az áldást, azért mégis csak házasság. Eligékeztek ok a pap előtt, András meg a szomszédnak, Kaszás Nagy Jánosnak a leánya, Maris és az eljegyzési lakomán hivatalos volt a fel falu. A Maris aztan hozzájuk költözött, s azóta ott lakik náluk; Andrisnak az édes anyja őt a menyének szólítja és az egész falu Góntérúnének nevezi.

Ez a frigy azért, mert a honvédelmi miniszterium nem akart beleegyezni és a papnak nem szabad őket összeadni, míg leszolgálja a három évet, ez a frigy azért mégis csak szent. Nem hagyhatja el Andris a feleségét, hanem vissza kell térnie hozzá, bármilyen nehezére essék is neki, még nehezebbre, mint annak a pár levélnek az írása, a melyben néha-néha életjelt adott magáról. És most, bár lelkének javát ott hagyta anuál a kislánynál Tuzlában, haza is tert, a mint megkívánja a becsület.

Térdevel egyet lökött az ajtón és belépett. Az udvarban nem volt senki, de mikor a konyhába lépett, édes anyja nézett rá olámultan, s egy boldog kiállítással keblére szorította váratlanul megjött fiát. Előkerült az apja is, meg a többi háznép, és áradó üdvözléssel, kérdésekkel fogadták a hazatérteztet, Azonban

— De hol a Maris? kérdezte András, mikor sorra esőkolgatta rokonait és kezet fogott egyikkel is, másikkal is.

— A Maris . . . a Maris . . . hebegték zavartan, mig végre az anyja neki bátorodott:

— Ne vedd szivedre, édes fiam, biz a Maris elment. Elhagyott az téged; nem érdemes, hogy reája még gondolj.

— Bizony ne gondolj vele, szólt az apja, kapsz te még más asszonyt, szebbet, jobbat. Habár nem akarom mondani, hogy épen rossz volt. De hát az anyád és ő nehezen fértek össze. Mikor aztan hazakerült az unokaöccse, a János, s apjától átvette a kovács-üzletet, hát bizony egymáson felejtették a szemüket. Volt is perpatvar elég e miatt, mig egy szép napon fogta magát az asszony és visszaköltözött szüleihez

Es képzelt, vágott bele az anyja, még engem okozott az a gaz nuczio, azt mondták, hogy nagyon rosszul bántam a menyemmel. Pedig egész világ láthatta, hogy a Kovács miatt történt.

termékenyebb; de lejjebb szállt a buza ára. A világforgalom megváltozásával, nötteivel, többé nem a mi gabonánk az, mely döntő szerepet játszik nyugoti szomszédaink piacán. Azok az idők, mikor a német sógor boldognak érezte magát, ha megvehetette a magyar lisztet; fájdalom, megszűntek. Óriási vármakkal sújtják mindenütt termékeinket, és gyakran legyőz az áráz verseny, melyet ki kell állnunk, a hatalmasan fejlődő Oroszország, a népes India, a szűz Amerika és Ausztrália östermelésével.

A földmivelő, míg szorgalmának kevesebb hasznát látja: igényei épen ellenkezőleg nagyobbak lettek. Nem él többé oly puritán egyszerűségben, mint hajdan; ő is ki akarja venni szerény részét az általános fényűzésben. S bár kivételnek minél nagyobb mértékben, darabok helyett selyemben járhatna, és kenyér helyett lágy lágy kalácsot ehetne. De hogy a megélhetés nehéz problémáját sikeresen megoldhassa, fokozottabb igényeit kielégíthesse: gazdálkodását egészségesebb, a kor vívmányainak megfelelőbb alapokra kell fektetnie. A termő rög művelésére ma nem elegendő többé két keze munkája; farasztania kell az olmejét is, hogy az általános verseny-gésben megállja helyét. Nem szabad mindig csak a szokott utakon haladni, hanem újabb és újabb ösvényeket kell felkutatni, melyek az elszegényedés sivatagjának elkerülésével a jólét birodalmába vezetnek.

Magyarország az újabb időkig földmivelő ország volt, melynek ipara úgyszólván alig létezett. Meg kellett teremteni; s valljuk meg, hogy ez eléggé sikerült. És pedig nagy részét sikerült az állam által szervezett ipar-szakoktatás révén, mely iparszakoktatásnak jelentőségéről az ezredéves kiállításunkat látogató külföldiek csak a bámulat hangján tudnak szólni. Különösen a németek, kiknek ipara a művelődésnek oly magas fokán áll, irigységgel konstatálják, hogy ipari szakoktatásunk az övéket túlhaladja, sőt úgyszólván ideális.

A földnek művelődése azonban nálunk az úgynevezett „par excellence földművelő országban, meg sok kívánni valót hagy fenn. Nem mintha Magyarországon nem találhatnánk szintén mintagazdaságok, melyek a szakértők öszinte bámulatát kihívják. Oh igen, a nagy uradalnak az ezredéves kiállításban hivalkodnak; milyen kitűnően érték intőzött tisztjeik az intenzív gazdálkodást. Főherczegok és előkelő urak saját pavillonjaikban vagy a mezőgazdasági csarnokban, az erdőzeti, a halászlát pavillonokban, nem egy vívmányt mutatnak be, nem egy jó példát szolgáltatnak, mely széles körökben utánaást érdemelne.

De a kisebb gazda mégis mindig messze mögötte áll az osztrák, a német, a francia parasztnak, ki sokat kisebb területen, háládatlanabb talajon jóval nagyobb eredményeket tud elérni, mint a mi földmivelő népünk. Eléri pedig azért, mert gazdálkodásában nemcsak a hagyományos praxisa van utalva, de birtokában van a helyes elméletnek is, mely őt a rendelkezésére álló jövedelemforrások ezerszerűbb kiaknázására képesíti. Lovetkezte előítéleteit és számolni tudta kor viszonyaival.

A mit az állam az ipar érdekében tett, nem szabad elmulasztani a földmivelők javára sem. Hisz ők képezik eddig a lakosság zömét; hanem az állam életfenntartó erejét is.

Emelni kell tehát minden áldozattal népünk gazdasági nevelését, különösen a gazdasági szakoktatás útján. És pedig nemcsak az iskolában az ifjakkal, hanem a felnőtteknél is, tanfolyamok és előadások rendezésével. A szegény földmivelőnek manapság kemény harcra kell vevnia a modern gazdasági élet kalózaival; ha már nincsen mód ezeknek a szabadságvesztés nélkül való kiirtására, lássuk el a gazdaembert minden anyagi és szellemi fegyverrel, hogy e harcban az ő részén maradjon a győzelem. A ki nemzetünk művelődését és nagyságát szíven hordja: a kormány, a társadalom

mindenki járuljon tehát saját erejével népünk gazdasági nevelésének emeléséhez. Nem mondjuk, hogy ez irányban még nem történt volna semmi. De a mi eddig történt: a cél elérésére nem elegendő. Sem az állam, sem a társadalom nem fogták fel ez irányban kötelességüket avval az áldozatkészséggel, melyet a pusztuló gazdasági helyzetének komolysága érdemel. Igaz, hogy az állam ereje sokfelől van igénybe véve. De mindamellett megfontolandó, hogy a főke, melyet népünk gazdasági nevelésének emelésére fordít, produktív befektetés, mely a gazdaközönség vagyonszerzése által elérhető nagyobb forgalom és nagyobb adóképeség által kamataztól visszatérülne. A társadalom pedig egyesületek alapításával, iskolák támogatásával, a felnőttek oktatásával szintén sokat tehetne az állam feladatának könnyítésére. S bizony elhitjük, hogy a gazdasági egyesületek működése áldásosabbnak mutatkoznak, mint a pártkörökben elszárvált kortesbeszédok. Mert utóvégre népünknek nem hangzatos politikai fraziókra, hanem kenyőrré van szüksége.

HIREK.

— **A választások.** Mogyénk 10 választó-kerületében az országgyűlési képviselő-választások f. é. október hó 28-án lesznek megtartva. A községi kerület választási elnöke Nagy Jenő megyei tisztügyész, küldöttségi elnöke Markovits József ügyvéd.

— **Beteg tisztviselő.** Porpáczy János rendőrkapitány már napok óta őrzi a szobát. Asztmatikus bánatolmai mind nagyobb mértékben fokozódnak s alig engedik meg, hogy hivatalos teendőit rendszeresen végezze. Föltétlen nyugalomra van szüksége.

— **Városi közgyűlés.** A jövő évi városi költségvetés tárgyalására e hó 13-ára rendkívüli közgyűlést hívott össze a polgármester. Ez a közgyűlés, bár egyike a legfontosabbnak a községi életben, nem volt népes, alig 20 várostantya tartotta szükegesnek a városházán való megjelenést. Egyébként nem is igen volt szükséges az atyák sokasága, a „szolnoklás“ és szavazás, mivel a városi háztartás ugy is helyes bázison nyugszik s az utóbbi racionálisabb gazdálkodás megóvja adófizető polgárságunkat a nagyobb községi terhektől. A városi pótlék a jövő évben csak 33 krajczár lesz, kevesebb mint bármikor azelőtt, amikor 36, 38, 40, sőt 42 krajczarnyi százaléket vetettek ki. Az itt elért eredményekben legtöbb érdemet szerzett Szorjtk Hugó városi ügyész néhány képviselőtársával, kik újabb jövedelmi forrást nyitottak a városnak és azok kezelése körül folyton munkálkodnak. A közgyűlésen — referensünk értesítése szerint — Tipka Ferenc polgármester elnöklettel és némely állítólagos szabálytalanságok miatt interpellatott. A képviselő-testület azonban felfogta a város fejének irányított csapásokat, mert háboru nélkül akarja megoldani a — keleti kérdést.

— **Szűbely beszámolója és jelölése.** Falragaszok jó eleve hirdették, hogy Szűbely Gyula, a községi választó kerület volt országgyűlési képviselője f. hó 11-én a községi bálház termében beszámolóját tartamja. Ez mult vasárnap tényleg meg is történt. A bálház nagytermet d. e. 10 óra után a választók sokasága lepte el minden partiból. Szűbely híveinek mondanék őket inkább, mint pártembereknek, mert nálunk, mint azelőtt is nem egyszer, a személy körül csoportosulnak a választók s azt akarják támogatni. Szűbely régi képviselője a községi kerületnek, melynek érdekeit tőle telhetőleg előmozdítani iparkodott és törekszik, jobban, mint elődjei közül bármelyik is. Ő ügylatszik maga is érzé, mert beszámolójában nem foglalkozott annyira az általános politikai dolgokkal, mint inkább a kerületet érdeklő

ügyekkel. Ezt mindonki szívesen vette tőle, valamint azt az ígértét is, a mit akkor tett, midőn programra fordított beszédében a kerület érdekeinek az előmozdítását helyezte kiállításba a jövőre nézve is.

A beszámolás és programbeszéd a következő módon folyt le:

A nagy számban összegyűlt s még a vidékről is bejött választókat Steierlein Gábor pártelnök üdvözölte s magasztaló szavak után Szűbely meghívását üdvözölte. Egy nagyobb számú küldöttség legott elment Szűbely-ért, kit a terembe beléptekor viharosan megéljenztek. Steierlein Gábor üdvözölte őt itt s kifejezvéen előtte a választók bizalmát, a mandátum újból való elvállalására kérte fel. Az erre elhangzott eljenzés után a jelölt vette át a szót, elmondván beszámoló és, közvetlenül ezután, programbeszédét. Mindkét beszédéről csak annyit jegyzünk fel, hogy mindegyike jó benyomást tett a jelenlévőkre, akik többszörös éljenzéssel szikították felbe a szónokot. Az elveit német nyelven is körvonalozó képviselőjelöltet későbbé végeztével a választók csoportjai elkísérték lakására, a Strucz szállóba. Délben a Waisbecker vendéglőben szűkebb körű ebéd volt.

— **Ujabb jelölés.** A csendben készülődő néppárt nálunk is kibontotta zászlóit. A kerület katolikus lelkeszei mult kedden a helybeli plébánia-lakban gyűltek össze, hova a központból képviselő jelöltül ajault Vadász Zsigmond módosi ügyvéd is megjelent értekezletre. Ugyanancsak a plébánia-lakban mult esütörtökön is volt bizalmas jellegű értekezlet helybeli választó-polgárok között. Jelölt felállításra és bemutatásra került szóba s apróbb intézkedések a közeli választás alkalmára. Vadász Zsigmond ma, vasárnap mondja el a bálházban programbeszédét.

— **Vámjövödelem bérbeadása.** A városi vám- és piaczjövödelem f. é. október hó 5-én tartott nyilvános árverésen Czeke József és társa helybeli nagyiparos-czeg összesen 9155 frnyi évi bér mellett vette ki.

— **Tűzoltó-gyakorlat.** Mult vasárnap d. u. 3 órakor a honvédkaszárnához vonult ki tűzoltóságunk utolsó ez évi nagyobb gyakorlatra. A rendszer szokástól eltérőleg, ez alkalommal alamirozták a tűzoltóságot s úgy vonult az ki teljes felszereléssel. A lángtongorben kezelt objektumot körül fogták s derekasan láttak munkához. Az intézeti tűzoltóságiak is kivonult s az egész gyakorlat sikerét előmozdította a kirendelt honvédelegőség. Nem hagyhatjuk e helyen említés nélkül azon észlelt hiányt, a mely ez alkalommal a tűzoltócsapat műző-osztályának működése körül volt tapasztalható. Kérdőközlésünkre azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az osztály nem rendelkezik a kellő számú erők fölött s hogy kiégésítésre iránt legközelebb előterjesztések várhatók.

— **Színészet egy nevelő-intézetben.** A helybeli Kelez-Adelfy-fele árvaházban, hol az ifjúsági színészetnek állandó kis tanyája van, f. hó 10-én volt a tanóvben az első előadás. A földszinti színterem ezerszerű átalakítások után szinte meglepte a belépőt. A színpad dekorációi, színpalak és függöny, melyek mind az intézetben készültek, bizonyos festészeti izlésről tanuskodnak. A közönség, mely az árvaházi elöljárók és növendékeken kívül több előkelő hölgyből és urakból állott, mindezeket élvezettel szemlélte, majd meg teljesen elmerült a játék nézésében. Színter került két egyfelvonásos darab, elsőnek *Mátyás deák*, másodiknak *Gazdag rokon*. Az elsőben Upor László főispánt Czuppon Antal, Turu Márton öregbirót Fütöp István, Orszó az előbbinok leányát Szathmáry Dorosó, a kántort Gartner Elek, a ki-bíróit Dampf Károly, Matyás deákot (király) Wunsam Ferencz adta. A második darab szereplői Czuppon Antal és Szathmáry Dorosó (Bóla, Évika testvérek), Dampf Károly és Vissy Károly (Gusztáv, Juliska testvérek), Wunsam Ferencz (Aladár majd zsidó

A Margitsziget jövője.

A „Duna gyöngye“, a szép-és Margitsziget sem marad el az ünnepek sorából. Ugyanis József főherczeg, a sziget fenséges tulajdonosa, elhatározta, hogy Magyarország ezerszes fennállásának emlékére, a Margitszigetet a fő- és székvárossal, egy a Margitnőtől levezető szárnyhiddal köti össze.

A szeretett főherczeg terve bár nem a legújabb keletű, mindazonáltal nagyobb jótétemény a szenvedő emberiséggel nem tehetne, mint neves szándékának kivitelével. Könnyen hozzáférhetővé teszi e rendkívüli gyógyító hatással megáldott fürdőhelyet és átengedi minden földi halandónak a sziget ózondús, balszamos levegőjét.

A szép terv, melyet Libits Adolf, kir. tanácsos s a főherczegi uradalnak központi jószágkormányzója, megpendített, már a jövő tavasszal meg is valósul s így a jövő nyáron már gyalog közlekedhetünk a szigettel.

E tervvel kapcsolatosan a főherczeg sok ujjtással is fogja meglepni, sőt bámulatba ejteni a fő- és székváros lakosait, valamint a külföld nepeit.

A mint a rég várt hid elkészül, azonnal hozzáfognak egy gőzfürdő építéséhez, mely jóval fölülmulja az eddigelé ismert ilyenmü fürdőket. Fedett sétányokat építenek s a fürdőt a vemplőlével és szállóival összekötik, hogy az idő viszontagságai ellen mindenképpen védve legyen. Szóval a sziget megszépül, megifjodik a hatalmas fejlődés következtében.

A romok a gyökeres átalakítás mellett sem fogják elveszíteni költői bájukat, mert jejonlogi állapotukban megmaradnak, ezzel is mintegy leróni akarván a multak iránt való kegyeletet.

A tervbe vett parcellázás mindaddig elmarad, míg a szigetet védgáttal körül nem veszik és fel nem töltik. A feltöltés után a sziget kétszer akkora terjedelmü lesz, mint most.

A fenséges tulajdonos semmit sem akart többé hallani a sziget eladásáról, mivel jödeje letelt már ömő szándékáról.

Tervbe van véve az is, hogy a szárnyhídon a villamos vasut fog közlekedni egészen a felső hajóállomásig. Ezzel aztan mindazt elérte ez a kedves, szép üdülőhely, ami még kívánni való volt.

A hidépítésre vonatkozó engedélyt a székes-főváros tanácsa már rég megadta s így az építés munkálatai gyorsan folyhatnak.

A hid fele részét vasból készül, míg a másik felét — magas védőtöltésekkel fogják ellátni.

Sokan nincsenek tisztában azzal, hogy mi történik majd a szigettel, ha elkészült a hid. Ugyanis abban a teves hitben leledzenek, hogy a szárnyhid a sziget eddigi jó hírnevét csökenteni fogja s így sohasem lesz alkalma a világfürdő nevének felvételre.

Pedig ez vastag tévedés.

A Margitsziget alsó része lesz a népek szánt hely, melyen az ő számára fürdők épülnek s különféle szórakoztatásokról bővegesen gondoskodik majd a felügyelőség.

A sziget felső részére csak úgy juthatunk ezután is, ha az eddigelé belépő díjat lefizetjük.

Az előkelő közönség szórakoztatására is különös gondot fordítanak. Lesz ott gőzfürdő, színház, orfeum, kávéház, hangverseny-, olvasó- és táncsterem, szóval mindaz, amit egy világhírü fürdőtől molttán megkivánhatunk.

Ebből is kiviláglik, hogy a fenséges tulajdonos mennyire szíven viseli a fő- és székváros közönségének érdekeit, midőn a szigetből nagy anyagi áldozatokkal elsőrendü fürdőt, mulató és szórakoztató helyet alkot.

Bizonyára hálás szívvel fogadja mindenki a szeretett főherczeg emez újabb elhatározásának híret s forrón óhajtja, hogy mielőbb megvalósuljon neves szándéka.

(Uj. H. L.)

— Azért talán, mert kaput is ember, szólt az öreg. Mintha bizony te nem érnél annyit, mint amaz.

Andriánal forgott a világ. Egy pillanat alatt átérzte a mecsalt szerelem keserűségét, az édes szabadság üdvösségét, hogy hiszen most már nem áll utjában semmi, hogy Lidikével boldog lehessen — s egyszerűben katonás haragra gyult, hogy miért is nem tudta meg annak az okos Marisnak az elrevalóságát már régen?

Érzéseinek ezt az első viharát már épen valami nagyon hangos és nagyon cifra mondásban akarta szabadjára eresztetni, mikor az apja ugy odavetette:

— Épen féleztendeje, hogy meg is esküdtél a Jánosnal.

Erre Andriánal megeredt a zápor. A tagbuszakadt, világlátott, katonaviselt ember sirvakadt: hogy ime korbaveszt az a lelkiismeretfurdulás, amit bosznia szerelme miatt érzett; hiába tartotta épségben az itthoni esküt, mikor a párja már rég megtörte; a Lidikével kínálkozó jó szerencsét boldog becsületességével elzalasztotta . . . Fajdalmasan felkiáltott:

— Hát miért nem írtátok meg nekem mindjárt?!

Hadd lettem volna boldog a magam módja szerint . . .

— Jaj, fiam Andrián — szólt az édes anyja csitítgatva az elbusult legényt, — dehogyan vettem volna lekemre, hogy elepedj ott a meszi országban! Gondoltam: feleztendő mulva hazajössz, itthon valamennyien megvigasztalunk, elegen vagynak hozzá, a kik szeretünk. Andriánal erre felkiadtk könyei.

— Édesanyám! apám! — szólt — jól tette a Maris a mit tett, áldani is fogom érte, ha . . . ha jokor megy a levelem Tuzlába.

Nyugodtam papirt, tollat, ténit kért, derős arczeval irt levelet Boszniába, meg — mozgaskitva Lidike dicséretével. Mire az irást elvégezte, mégis aggodalmasan felsóhajtott. Ez a szívéből szakadt sóhaj beillett volna imádságnak is: olyan vigasztaló szeretettel és áhitatos óhajtsággal gondoltak el mindnyájan a kérobo mont levélről: Uram Istenem, add, hogy ne elkésve érkezék oda . . .

fiu) és Gartner Elek (szorocson fiu). Valamennyien jól betanult szerepeikkel és helyes alakításukkal tetszést és sok tapret arattak.

— **Díjostás.** A vasvármegyei gazdasági-egyesület 1894-ben a legjobb faiskolákra 300 forint pályadíjt írt ki, melynek elnyeréséért három figyelembe vehető pályázó jelentkezett és pedig: *Steierlein* Gábor községi, *Kondor* Ferencz halmosi és *Slankovits* János ottóházi faiskola-kezelő. A bírálóbizottság az I. (120 frtos) díjat *Steierlein* Gábor községi faiskola-kezelőnek ajánlja kiadni és erről szóló jelentésében ezeket mondja:

A községi faiskola, mely már régi keletű, tehát a fák természet szerinti növekedése már korántsem oly buja, minden tekintetben megfelelő pályázati feltételek minden pontjának. Ugy alma is valamint a lassabb növekedő körte ojtványok egyforma jó fejlődésnek, szakaszerűen nevelve arról tesznek tanúságot, hogy a faiskola kezelője, *Steierlein* Gábor a faiskola-kezelésben teljesen otthonos azért őt a I., vagyis 120 frtos díjra érdemesnek tartjuk.

— **Egy fiatal földink.** *Bieberauer* Rudolf fiatal földink, ki ez idő szerint boszniai *Brèkán* az ottani magyar kereskedelmi muzeumban hivatalnok, a hét elején pár napig városunkban tartózkodott.

— **Lemondás.** Ezennel köztudomásra hozom, hogy a szombathelyi kerületi betegsegélyző pénztár bizalmi férfi állásáról lemondottam. *Steininger.*

— **Turista-mulatság.** Éltető való turista-osztályunk akarva, nem akarva mulatni kénytelen, mivel nincsenek még teljesen fedezve az ó-házi emlék költségei. Ugy halljuk, hogy f. ó. november hó 6-ikán lesz a mulatság, a melyen közönségünk bizonyára szívesen vesz részt.

— **A szüret.** A szüretet a város szőleiben a jövő héten megkezdik. Már tegnap is szürték némelyek a szőlő levét.

— **Vasvármegyeiek a kiállításon.** A nagy kiránduló csoport, mely a milleniumi kiállítást szemléli meg, pénteken éjjel indult a székesfevárosba, honnan holnap reggel tér vissza. Közégről *Köszegi* József vezetés alatt harminczketten mentek el részint a péntek délutáni vonattal, részint később kocsin, mivel a Szombathelyen való hosszabb várakozás terükre volt.

— **Bicikli-verseny.** A községi bicikli-klub egyesületi utiversenye mult vasárnapon délután nagyszámu közönség jelenlétében folyt le. A ezébirői tisztet *Burza* Árpád főhadnagy és *Müller* Ede urak vállalták magukra. Juniorok versenyében hárman indultak és folytonos küzdelem között kitünő időben értek be. Első: ifj. *Szebold* Károly 10 perc; második: *Perkovits* Ferencz 10 p. 20 mp.; harmadik: *Zügen* Károly 10 p. 30 mp. alatt tettek meg az 5 kilométer hosszú utat. A seniorok versenyében ugyanazon uton első lett: *Pulony* Sándor 9 p. 50 mp.; második: *Köszegi* József 9 p. 52 mp.; harmadik: *Wrhoszky* Károly 11 p. 30 mp.; negyedik: *Heidenreich* Lajos 11 p. 30 mp. alatt. A rekord-versenyt az erős szél miatt nem lehetett megtartani. Este társasvacsera volt, mely alatt a szép kiviteli díjakat, ezüst és bronzérmeket, *Köszegi* József elnök buzdító beszéd kíséretében osztotta ki a melyeket a megjelent hölgyek tüzttek ki a győztesek mellé. Utána zeneszó mellett még jó sokáig tartott a kedvelyes mulatság.

— **Alakuló dalos-egyesület.** Énekkedvelő fiatal-ságunk — amint azt a mult alkalommal jeleztek — csakugyan összejűlekezett mult szombaton, hogy megbeszélje a dalos-egyesület újalakítására irányuló teendőket. Megállapodtak a dalosok abban, hogy karmesterül fölkerik *Karner* Frigyes ág. ev. tanító urat s ebben mult hétfőn el is jártak. *Karner* ur, úgy halljuk, a megbízatásnak nem állott ellen, kijelentvén, hogy bizonyos feltételek mellett hajlandó az ének vezetésére.

— **Teréz-napja.** Sok családban ülték meg szerdán a kedves *Teréz* névnapját. Hordozták a virágcsokrokat, szólt a zene, mintha csak a fel várost csupa *Trézi* lakná. Anyi éppen nincsen, hanem soknak elég van. Éltetjük őket!

— **Orvos az iskolában.** Miniszter rendeletek szigorúan intézkednek azirant, hogy a városi tisztii, községi és körörszerek a területeiken levő iskolákat a trachoma szempontjából évenként többször megvizsgálni tartoznak, mely alkalommal az iskolába járó összes tanulók arra nézve vizsgálandók meg, vajjon található-e köztük trachomás beteg vagy nem. Dr. *Kovács* István városi tisztii orvos, aki a miniszteri rendelet szerint a legpontosabban eljár, a hét folyamán látogatta meg a város összes népoktatási tanintézetét, de bajnak sehol sem jutott nyomára.

— **Vasut-állomások.** A tervezett sopron-községi helyi érdekű vasut vonalán a következő állomásokat akarják létesíteni: Sopron, Balf, (Elágazás a riczingi kőszenttelephez) Nyék-Haracsony, Német-Keresztes, Lakenpak, Sz.-Márton-Veperd, Csáva-Derecske, Felő-Közép-Pulya, Alsó-Pulya, Locsmánd-Frankó, Kethely-Alsó-László, Köszeg.

— **Hirdetmény.** A községi rendőrkapitányi hivatal részéről felhivatnak mindazon Köszegen tartózkodó hadkötölesek, akár községi illetőségűek vagy sem, akik 1876, 1875. és 1874. évben születtek, hogy összejűlés végett vagy személyesen, vagy megbízottjuk útján különböni szigorú büntetés terhe alatt a rendőrkapitányi hivatalban f. évi november havában jelentkezzenek. Ezen alkalommal a kedvezmények iránti igények is bejelenthetők. Köszegen, 1896. okt. 15-én. *Porpáczy* János. városkapitány.

C s a r n o k.

A kalendáriumokról.

Mióta a „Góhái Almanach“, a naptáraknak ez a királya oly tekintélyre tett szert, hogy a benne foglalt névsor alapján immár a törvényszékek is ítélkeztek, több ízben olvastunk fejtegetéseket a kalendáriumok mivoltáról.

A Guttenberg óriási találmányát megelőző időkben a tömeg a kalendáriumi dolgok tekintetében kizárólag a a lelkészekre volt utalva; a lelkészek hirdették ki onotról-onotról a szöszékről, hogy milyen ünnep és mikor következik?

A sajtó fellendülésével járt, hogy a naptár-ívekhez az év sorrendjén kívül az ólelmes naptár-csinálók mindenféle egész éven át előforduló hasznos tudnivalókat fűztek. Befoglalták a saját nemzetük királyi-családjainak a család-fáját és a posta-, később a táv-írdai törvényeket is.

De azt volna érdekes tudni, hogy ki volt az első, aki szépirodalmi olvasmányt fűzött kalendáriumához. Mert onnel jobb eszmét még a legkitünőbb hírlapíró sem volt képes kitalálni soha. Aki ezt elkövette, az volt a tulajdonképpen, most már óriásilag elterjedt kalendárium-irodalomnak a megalapítója.

A jó eszméknek megvan az a tulajdonságuk, hogy minden rangu és rendű közönséget érdekelnek, — mint a mágnes, úgy vonzzák meg az intelligens embert is, ha valamely kirakatban egy jó czimű és tetszetős czimképű kalendáriumot lát.

A közönségnek ezzel a vak bizalmával már hallatlan visszaféléseket kövöttek el; ma már a legtöbb naptárkiadónak eszéágában sincsen még azzal is bajlódni, hogy mit közöljön a naptárába? Mert tapasztalás bizonyítja, hogy csak a czime legyen jó és már veszik. — De maga a kalendárium oly jó eszme, hogy még így sem tudtak a közönséget a tömeges vásárlástól elriasztani. Nem bizony, mert minden évben jelennek meg a sok rossz között jól megszerkesztett naptárak is.

Szép kép egész sereg; igaz ugyan, hogy „szép“-nek többnyire csak a kiadó-tulajdonos tartja, a jobb indulatú író ember pedig csak annyit mond rá, hogy jó az egy kalendáriumba.

Azonfelül van benne — ha jó — tudomány egy esztendőre való.

Akad már olyan nyomdász is, aki meg készülve bukni, mielőtt a bírót rákérte von a vagyonára, még egyet próbált a kalendáriummal.

Se szeri se száma, ahánynak ilyenformán sikerült megszabadulni a csódtól.

Aztán egyik-másik napilap is észrevette, hogy a kalendárium így január felé kedves vendég az előfizetőnél. De az effélen jobb átsikamlani, mett olyan „ráadás“-ból szerkesztett naptárak nem is lehetnek olyan jók, mint az az egy két naptár, amelyet kizárólag a közönség pártfogására alapítva adnak ki.

Ismélem, hogy ma már alig van hírlap-előfizető, aki valamelyik újsága révén egy ingyen naptárhoz ne jutna.

Ilyen állapotok mellett természetes, hogy jól talpra kell állani annak, aki nem amolyan ajándékul szánt naptárt kezd kiadni, hanem azt akarja, hogy portókáját a közönség csengő pénzért vegye meg.

Aki manapság erre vállalkozik, annak feltétlenül jó eszmével kell előállni.

Ezeket a dolgokat követte el az idén *Zilahy* Ágnes, a nevével olvezett „Gazdaszonyok Naptára“-ban.

A híres magyar szakácskönyv író *egyéb*iránt ezt a dolgot már tavaly találta ki. És a kitünő „szakácskönyves“ naptár úgy beütött, hogy a vidék tavaly még akkor is rendelt, mikor már egy se volt.

Zilahy azt mondja naptára előszavában, hogy „neki csak egy kalendáriuma van és annak jól vigyázott minden sorára“.

A *Gazdaszonyok Naptára* valóban emberül megfelel a czimének és meg a nagy közönség legtávolabb menő követelményeinek is.

Agui (Porzó) *Adolf*, *Rudnyánszky* *Gyula*, *Tóth* *Béla*, *Herezeg* *Ferencz* keretbe vágó dolgozatain kívül vagy 30 igen szép, keretbe-vágó képet is találunk benne, a minden kalendáriumban előforduló hasznos tudnivalókon kívül.

Aztán ennek nem is hiába *Gazdaszonyok Naptára* a czime, mert az egész csupa háziasszonyokat érdeklő szakácskönyves dologgal van tele.

Még pedig *Revue* formára, igen gondosan van megszerkesztve. Ami csak egész éven át a különböző nemzetek gazdaszonyi szakasajtójában előfordult, annak a színe-java ki van böngészve és egy egész kötetre való nagyjából *Zilahy* *Ágnes* és más, habár nem is oly ismert szakíró, de azért kitünő magyar háziasszonyok tollából való eredeti szakácskönyv adatokkal kibővítő és csoportosítva, közöltetnek benne.

A *Zilahy* *Ágnes*-féle *Gazdaszonyok Naptára* (mert ez a teljes czime s ez vásárlásnál kiváló figyelembe veendő), a *Szent* *Gellért* nyomda tulajdonosa: *Valter* *Ernő*, kiadásában jelent meg; kiadóhivatala: Budapest, *Práter*-utca 44. Tömeges megrendelésnél könyvárusok jelentékeny árengedményben részesülnek. Ára: csak 50 kr. Kívánom, hogy *Zilahy* *Ágnes*nek ez újabb szakmája minden család asztalán helyet foglaljon.

Becsky *László*.

Selyem-damasztok 65 krtól. 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér színes *Henneberg* selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott, damaszt s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség, 2000 szim és mintázatban s. a. t. a megrendelt áru postabér és vámmmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld: *Henneberg* *G.* (cs. és k. udvari szállító) *selyemgyára Zürichben*. Svajczba czimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros helyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

— **Uj gyár.** Viaszkból való kirakat modellek gyártását is felülte a budapesti „*Plasticon*“ részvénytársaság. Az új vállalat már a külföldről is kapott sok megrendelést.

Irodalom és művészet.

— **A Hunyadyak és Jagellók kora.** A hazafias lelkesedés vesz erőt szívünkön, midőn *Fraknói* *Vilmos* remek előadásában és rendkívül vonzó leírásában nemzetünk legfényesebb korszakának, a dicő Hunyadyak korának történetét olvassuk, a mikor hazánk hatalmának, műveltségének és gazdagságának fénykorát élte és a nemzet erejét és fönyét képviselő királyság legteljesebb erejében tündöklött. Viszont képtelenek vagyunk fájdalomunkat elfojtani, midőn *Fraknói* nevezett művében a Hunyadyak fénykorát követő Jagellók korához érünk, melyben a nemzet erejének rohamos hanyatlását s az ország pusztulását látjuk szemünk előtt lefolyni. *Fraknói*nak ezen nagyszabásu munkája miatt az *Athenaeum* kiadásában megjelenő „*Magyar Nemzet Történetének*“ negyedik kötete látott napvilágot. Az irodalmi kritika valóban csak csodálattal állhat ezen 700 lapra terjedő pompás kötettel szemben, melyben a szembeöltő 44 remek műmelléklet és 300-nál több szövegvkép épügy lekötöti a felületes szemlélő figyelmét, amint lebilincseli az olvasót nagy történezműnknek óriási tudással és remek stílussal megírt szövege. Négy könyvre osztva tárgyalja *Fraknói* a nagyszabásu korszak történelmét. Az első könyv I. *Ulászló* uralkodásával foglalkozik a várnai csatáig. A második könyvben *Hunyady* *János* kormányzása és V. *László* uralkodása van ismertetve; a harmadik könyvet, mely egymaga 150 lapra terjed, teljesen *Mátyás* király uralkodásának szenteli, a negyedikben pedig II. *Ulászló* és II. *Lajos* szomorú országglását találjuk a végzetes mohácsi vészig. Bármily nagy legyen is *Fraknói* ezen részletekben mint önálló történész, mély kutató és nagy stílista, korszakos művének legfényesebb részét az ötödik könyv képezi, melyben hazánk műveltségi állapotát ismerteti 1440-től 1526-ig. Ezen 150 lapra terjedő részben oly értékes dolgozat adott, mely önmagában is elegendő arra, hogy *Fraknói* renaissance-korbéli kultúr-történetünk uttörő mesterének, könyvét pedig irodalmunkra nagybecsű nyereségnek tekintjük. A munka ezen része legfényesebben van megillusztrálva; nem kevesebb mint 5 *Corvin-Codex* nagy szinnyomatu és heliogravure másolatát kapjuk, s az egyéb mellékletek és szövegvképek oly gazdagságban vállalkoznak, hogy ezen rész lapozgatása közben valóságos a történelmi kiállítás renaissance-csoportjában képzeljük magunkat. A külső dísz dolgában a tizkötetre tervezett nagy történelmi vállalat ezen negyedik kötetéről általában is ugyanazt kell mondanunk, amit az előző három kötet mindegyikénél már kijelentettünk, hogy minden újabb kötet az előzőkét pompában, fényben, a képek gazdagságában és művészi kivitelében felülmulja, és hogy büszke lehet a magyar nemzet arra, hogy van történelme, mely ily megörökítésre méltó; de arra is, hogy vannak tudósai és művészei, kik ily munkát képesek ország és világ elé állítani. Rövid másfél év mult csak el azóta, hogy e egyszerű vállalat első kötetét vettük s akkor büszkeséggel bír, de némi kétkedéssel néztük a nagy feladat elé, melyet tudósaink s a kiadótársulat maguk elé szabtak; ma már teljes megnyugvással ajánljuk a művelni magyar közönségnek, hogy az *Athenaeum* ezen nagy történelmi vállalatát tekintse korunk egyik legnagyobb szerű s ezen a téren feltétlenül legremekebb irodalmi alkotásának. A kötet ára rendkívül olcsó: fűzve 6 frt, kötve pedig 8 frt.

— ***Zilahy* *Ágnes* lapja,** a *Magyar* *Háziasszony*, a képviselő választások után okvetlenül meg fog jelenni. Az érdeklődőket ez uton kérjük, hogy mutatványszámokat már most rendeljenek a *Práter*-utca 44. sz. alatt levő kiadóhivatalból, Budapestről.

— **Elszállt a fecske,** el a golya itt az ősz I Valóban bármilyen szép napokat élünk, mégis rohamosan haladunk a tél felé. S ilyenkor áldás egy jó könyv, egy jó ujság. A „*Képes* *Családi* *Lapok*“ már 18 év óta rászolgál arra, hogy a kandalló pattogó tűzénél kedvvel olvassuk, mert a jó írók egész serege írja a lapba a regényeket, elbeszéléseket, rajzokat, humoreszkeket, költeményeket és divat lapja mint külön melléklet hasznos szolgálatot tesz a hölgyeknek. A „*Képes* *Családi* *Lapok*“ jósága tartalmassága dacára olcsó ujság is. Előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Megrendelhető kiadóhivatalában Budapest, *Vadász*-*utca* 14. szám saját házában.

411/1896. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a községi kir. járásbíróóság 1896. évi 9961. sz. végzése következtében dr. *Stúr* *Lajos* ügyvéd által képviselt *Schlesinger* testvérek javára *Breitfelder* *Ferdinand* ellen 309 frt s jár. erejéig 1896. évi augusztus hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján felül- és lefoglalt 1933 frt 90 krra becsült butorok, sertések, sertésöl, gazdasági eszközök, szekerek, 2 ló, 2 tehén, széna, malomberendezés, 1 borju stbből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a községi kir. jbiróság 4726/1896. sz. végzése folytán 309 frt tőkekövetelés, ennek járuléki bíróság már megállapított költségek erejéig

R e n d e k e n a malomban leendő eszközlésére 1896. évi október hó 30. napjának délelőtti 10 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében középszűfetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Köszegen, 1896. évi október hó 6. napján.

Rusa Gyula

kir. bírósági végrehajtó.

Cseresznye- és meggyfa-csemeték nagymértékben való eladása

Eladásra szánt készlet: cseresznyéből 80,000 drb, meggyből 50,000 drb.

Cseresznyefa-csemeték árai: a 160-200-240 centiméter magas hajtással bíró, gazdag gyökörű, életerős, 1-2 éves csemeték darabja (azok erőssége szerint) **20 krtól 40 krtig.**
Meggyfa csemeték árai: az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökörű, igen szép fejlődésű, életerős csemeték darabja (azok erőssége szerint) **20 krtól 50 krtig.**

Nagybani árak	100 drb 40 kros csemete 1 vagy több fajban	38 frt	100-an- kint
	250 " 40 " " " " "	36 " "	
	500 " 40 " " " " "	34 " "	
	1000 " 40 " " " " "	32 " "	
	5000 " 40 " " " " "	30 " "	

A 4-5 éves, igen erős meggyfa-csemeték 100-a 48 frt, 250 drb vételénél 45 frt, 500 drb vételénél 44 frt. Igen nagy készlet van a következő cseresznye-fajokból: Germerdorfi nagy, Nagy fekete ropogós, Korai májusi cseresznye, Badacsonyi óriás, Ferencz eszázár ropogósa, Donniss sárga ropogósa, Hedelfingeni óriás, Dr. Entz feketéje, Schneider kései ropogósa, Coburgi korai fekete, Glocker óriása, Büttner kései ropogósa, Mezel ropogósa, Renerchen ropogósa, Heintze korai cseresznyéje, Korponai fekete ropogósa, Mückebergi nagy, Disznódi fűszeres, Jaboulay ropogósa, Hollandi herczegnő, Kanizai fekete, Esporen ropogósa stb. stb. stb.

Igen nagy készlet van a következő meggy-fajokból: Körösi meggy (Spanyol meggy), Spanyol meggy piros, Pándi meggy, Korai Hortensia, Hortensia királynő, Eugenia, Váltva érő, Oigniesi apátnő stb. stb.

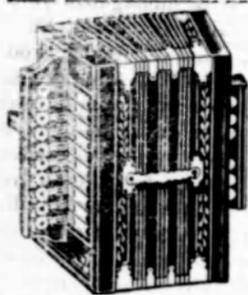
A fenti cseresznye és meggyfajokon kívül adatnak ki, **körte, alma, szilva, őszli és huj. szinbarack, lasponya, birs- és eperfa-ajtányok** úgy gazdasági, mint törpére nevelt 1-2-3-4 éves példányokban, még pedig gazdag fajválaszték mellett. A csemeték tisztán homok talajon nevelkedtek s ezért gazdag gyökérzet s biztos fogalmazási képességgel bírnak, ezen felül hiteles fajták edzett természetűek, egészégek, hosszú életűek és igen olesók is. Adatik ki fentiekon kívül 1-2-3-4 éves vadonozó is, köréből, almából, douciából, paradicsom-alma, birs, beszt-rozói szilva, duráncai szilva, Prunus Myrobolana, Saint Julien, kökény, mandula, sárga barack, cseresznye, fekete meggy, sajmeggy, és eperből, melyeknek árai erősség (vastagság szerint) **1000 kint 5-85 frtről 19-80 frtra** emelkednek.

Az **UNGHVARY LÁSZLÓ-féle czeplédi gyümölcsfa-iskola** ma már 140 hold területű. Van benne 100,000 nemű és 15,000,000 vadonozó csemete s így az ma már, mint tisztán gyümölcsfa-iskola a föld kerek-égén található ilyenmü telepek közt az első helyen áll. Egyébként is nagyot haladt az **Unghvary László-féle** ezég egy év alatt, hogy a telepet (száraz időre való számítással) artéri kúttal látta el; nemkülönben a sok oás, illetve csapadékos időre való számítás salvizlevezető árkokat létesít. (Ezen munkálatok tavaszig mind befejezettek). Kültet ez év őszén és a következő év tavaszán 1000 drb anyafát, Tónyleg megkezdte a díszbokrok és díszfák, valamint a rozatenyésztést is. Boldogult **Herceki Máté**nak egy a mező-

kovács-házi, valamint kunágotai kísérleti telepe a czég tulajdonába ment át. A czég, mint életképes vállalat, **Keeskeméten** is létesít egy nagyobb szabású, 449 holdas gyümölcsfa-iskolát. Stb. stb.

!! Tessék árjegyzéket kérni !!

Csak 4 1/2 frtért

szállítom világhíru „Bohemia“ nevü vonó-harmonikáit, at hosszú kelepel és valódi gyöngyház-táblácskákkal.

A hangszer kettős fuvóval, 11 retü erős bőrrel és ezen erős örez-sarokvédőkkel van ellátva.

A hangok egyes lemezekon vannak elhelyezve, miné fogva a harmonika nagyszerü hangot ad.

40 hangos 2 sorozatos 15 1/2 x 33 cm. nagys. = 3 1/2 frt
 60 " 3 " 17 x 34 " " = 5 1/2 " "
 80 " 4 " 17 1/2 x 34 1/2 " " = 6 1/2 " "

Ontanulásra való utasítás ingyen Szállítás és csomagolás 60 kr. Illusztrált árjegyzék ingyen.

Schuster C. A. vonó harmonika készítő, **Graslitz.**

Széküldés utánvétellel. — Átc-erős megengedtetik. Összeköttetés előrusítókkal kerestetik.

Keil Alajos-féle

padlozat-fényymáz

(Glasur)

legkitünőbb mázólo-szer pulu padló számára. 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs	Arny-fényymáz
legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.	képkeretek stb. bearanozására. Egy kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fényymáz

Legjobb szer mosdo-asztalok, ajtok, ablakdeszkák stb. timenten befestésére.

1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Unger Józsefnél Kőszegen.

Sürgöny!

Nagyobb bevásárlást eszközölvén, azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy tisztelt vevőimnek

bámulatos olesó áron

mimlennemü

őszi és téli ujdonságokat

n. m. **női** és **gyermek confectioné** (felöltők) mindennemü **rőfös árukat** eladhatok u. m. például:

1 jól elkészített női kabát 6 frt. 50 kr.	1 vég 30 rőfös finom sifon 5 frt. — kr.
1 női rad köppený 12 „ — „	1 vég 30 rőfös szintartó kannavász 4 „ 50 „
1 finom caracul gallér 9 „ — „	1 egész ruhára való fin. női posztó 3 „ 50 „
1 legfinomabb tibet gallér 15 „ — „	1 darab lópakrócz 1 frt 20 krtól. —
1 vég 32 rőfös igen jó vászon 4 „ 50 „	1 m. férfi ruha gyapju-kelmék 1 frt 20 rtól. —

Midön még megemlitem, hogy a jövő orsz. vásáron (okt. 19-én)

női kalapokkal

künn **nem** leszek, kérem, sziveskedjenek engem üzletemben király-út, tak. pénzt. épületében felkeresni, a hol feltünő olesó áron vásárolhatnak.

Minden szakmamba vágó czikkekbén igen nagy választék.

Kiváló tisztelettel: **BARON JAKAB.**

Nyomatott Fejzi Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.